

алфавітним абрєвіатурам, тобто тим, які відображають перші літери слів та відповідно читаються. Такі абрєвіатури Хайме ще називає «ініціальними абрєвіатурами», до складу яких обов'язково входять початкові букви слів скорочуваного словосполучення [8].

Говорячи про словотвір англійської юридичної термінології, не можна не згадати про явище синонімії. Прийнято вважати, що в термінології може існувати тільки абсолютна синонімія. Одним з джерел синонімії в дослідженій англійській юридичній термінології виявлено евфемізми, які спостерігаються у сфері словотвору термінів зі значенням злочину (*killing – deprivation of life*), або у випадку, коли одне з слів унікало з давніх часів, наприклад, *death penalty – capital punishment, capital case, capital offence, capital sentence* [10].

Що ж стосується антонімії в юридичній термінології, то з упевненістю можна сказати, що вона досить обмежена і найчастіше пов'язана з протиставленням законного і незаконного, що становить правову семантичну універсалію (*legal – illegal, legality – lawlessness*).

Англійська юридична термінологія характеризується стабільністю та системністю, що є характерним для мови права різних країн, і забезпечується безліччю способів словотвору, таких як: афіксація, абрєвіація, перехід одиниць, утворення термінологічних словосполучень, конверсія, okazіоналізми, та ін.

Висновки та перспективи. Отже, нами було проаналізовано 710 термінологічних одиниць мови права. Відповідно до класифікації за способами словотвору можна прослідкувати, що найпоширенішою моделлю є утворення юридичних термінів афіксальним способом, що становить 32% (227 одиниць). Аналіз частоти вживання термінів із різними моделями словотвору показав, що модель конверсії становить 22% (156 одиниць), утворення термінологічних словосполучень – 30% (213 одиниць), абрєвіація – 10% (71 одиниць), та модель запозичення із інших систем становить 8% (43 одиниць).

Таким чином, формування юридичного словника в системі мови відбувається під впливом зовнішніх і внутрішньомовних факторів, зокрема конкретних суспільно-історичних умов. Рівень розвитку терміносистеми права залежить від накопиченого державою досвіду правового врегулювання суспільних відносин, законотворчості і правозастосування, глибини наукового вивчення правових явищ і категорій, заходів щодо упорядкування, систематизації та лексикографічного опису юридичних термінологічних одиниць.

Література:

1. Великий енциклопедичний юридичний словник А-Я / За ред. Ю. С. Шемшученка. – К. : Юридична думка, 2007. – 992 с.
 2. Жлуктенко Ю. А. Конверсія в сучасній англійській мові як морфологічно-синтаксичний спосіб словотворення / Ю. А. Жлуктенко. – К., 1958. – 250 с.
 3. Карабан В. І. Англійсько-український юридичний словник: понад 75 тисяч слів та словосполучень юридичної підмови та близько 160 тисяч українських перекладних відповідників / В. І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 1088 с.
 4. Кобозева І. М. Лінгвістична семантика / І. М. Кобозева. – Москва : Едіторіал, 2010. – 352 с.
 5. Раєвська Н. М. Лексикологія англійської мови. / Н. М. Раєвська. – К. : Вища школа, 1971. – 94 с.
 6. Худолій А. О. Функціональні зміни у мові американської публіцистики кінця ХХ – початку ХХІ століття. Монографія / А. О. Худолій. – Острог: Видавництво НаУОА, 2006. – 384 с.
 7. Heikki E. S. Comparative legal linguistics / E. S. Heikki. – Wiltshire: Ashgate Publishing Company, 2006. – 317 p.
 8. Hymes D. Toward ethnographies of communication: the analysis of communicative events / D. Hymes // Language and social context: selected readings. – Harmondsworth, 1979. – P. 36–54. – № 12.
 9. Wodak R. Disorders of discourse / R. Wodak. – London : Addison Wesley Publishing Company, 1996. – 216 p.
- The Supreme Court of the United Kingdom. Decided cases. [Electronic source] – Mode of access : <https://www.supremecourt.uk/decided-cases/index.shtml>.

УДК 81'37

Л. І. Пац,

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

СЛОВЕСНІ СЕМАНТИЧНІ ОПОЗИЦІЇ В СИСТЕМІ ПАРАДИГМАТИЧНИХ ВІДНОШЕНЬ

У статті йдеться про словесні семантичні опозиції, що в межах парадигматичних відношень реалізуються як опозиції тотожності, привативності, екіполентності та диз'юнкції і постають мінімальними угрупованнями лексико-семантичного рівня мови. Словесна семантична опозиція тотожності виявляє себе в парах абсолютних синонімів та лексичних дублетів; привативність реалізується з-поміж ідеографічних та стилістичних синонімів, за наявності у парах семантем гіпонімічних та партитивних відношень; екіполентні семантичні опозиції простежуються в антонімії та паронімії парах лексем, частково в межах ідеографічної синонімії.

Ключові слова: словесна семантична опозиція; відношення тотожності, привативності, екіполентності, диз'юнкції; лексико-семантичний рівень мови; лексико-семантична парадигма.

VERBAL SEMANTIC OPPOSITIONS IN THE SYSTEM OF PARADIGMATIC RELATIONS

The article deals with verbal semantic oppositions that within paradigmatic relations are implemented as identity oppositions, privatives, equipollency and disjunctions appearing as minimal groups of lexical-semantic level of language. Verbal semantic identity opposition is revealed in pairs of absolute synonyms or lexical doublets; privatively is observed among ideographic and stylistic synonyms if there are of hyponymic and partitive relations in the pairs of semantemes; equipollent semantic oppositions are realized in antonymic and paronymic pairs of lexemes partially within ideographic synonymy; the opposition disjunction most likely stands out theoretically or is observed among homonyms, deprived of semantic proximity.

A pair of words containing the similar as well as distinctive components in the structure of their lexical meaning is considered a verbal opposition. We refer only to semantic oppositions, presenting by pairs of words without common morphemes, and the composition of a seme includes identifying and differentiating semes, the ratio of which determines the type of semantic opposition.

The larger the paradigmatic group of units of the lexical-semantic level is, the greater typology of semantic relations can be represented by semantic oppositions formed by the units of such an entity. We came to the conclusion that full-meaning lexemes can appear in all types of verbal oppositions: semantic, formal, formal-semantic the identical, privative and equipollent verbal oppositions are represented; within the semantic oppositions as the minimum paradigmatic groups of the general lexicon of the language.

Keywords: semantic verbal opposition; the relations of identity, privativity, equipollency, disjunction; lexical-semantic level of language; lexical-semantic paradigm.

СЛОВЕСНЫЕ СЕМАНТИЧЕСКИЕ ОППОЗИЦИИ В СИСТЕМЕ ПАРАДИГМАТИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ

В статье рассматриваются словесные лексико-семантические оппозиции, которые в рамках парадигматических отношений реализуются как оппозиции тождества, привативности, эквивалентности и дизъюнкции, будучи минимальными группами лексико-семантического уровня языка. Словесная семантическая оппозиция тождества представлена парами абсолютных синонимов и лексических дублетов; привативность прослеживается среди идеографических и стилистических синонимов, при наличии гипонимических и партитивных отношений; эквивалентные семантические оппозиции реализуются в антонимических и паронимических парах лексем, частично в рамках идеографической синонимии.

Ключевые слова: словесная семантическая оппозиция; отношения тождества, привативности, эквивалентности, дизъюнкции; лексико-семантический уровень языка; лексико-семантическая парадигма.

У світлі сучасних лінгвістичних теорій мова як складна система характеризується наявністю окремих підсистем, що мають різне призначення і різний ступінь складності та визначають її рівневу організацію, що уможливило існування особливих відношень між мовними одиницями, з-поміж яких визначальними є парадигматичні, синтагматичні та ієрархічні. Об'єктом свого дослідження ми свідомо обрали парадигматичні, в основі яких лежить подібність і водночас відмінність однорівневих одиниць, тут слів-семантем, які, маючи спільні компоненти в структурі свого лексичного значення, уміщують і диференційні, що є підґрунтям утворення найрізноманітніших угруповань. Парадигматичні відношення, будучи нелінійними, виконують кваліфікувальну функцію, тобто упорядковують усю сукупність одиниць лексико-семантичного рівня. Типологія лексико-семантичних парадигм і на сьогодні є відкритою, оскільки відсутнє чітке визначення таких вихідних базових понять лексики, як семантичне поле, лексико-семантична група, синонімії ряд тощо. До переліку угруповань, в основі яких лежать парадигматичні відношення, можна віднести і семантичні опозиції, і пари антонімів, і полісемантими, структуровані сукупністю лексико-семантичних варіантів, і навіть омоніми. Характер зв'язків між названими типами парадигм і критерії їх розмежування, будучи предметом широкого наукового студіювання, не втілились у чіткій лінгвістичній теорії.

Хоча сучасне мовознавство найчастіше оперує термінами лексико-семантична група, семантичне поле, функціонально-семантичне поле і досліджує саме ці утворення, ми вважаємо за доцільне звернутись до словесних семантичних опозицій як мінімальної реалізації парадигматичних відношень.

Типологія опозицій уперше була розроблена М. С. Трубецьким в «Основах фонології» стосовно фонетичного рівня мови як найбільш закритого і стабільного, а згодом застосована до одиниць інших рівнів, у т. ч. і до лексико-семантичного, де на сьогодні виокремлюють чотири основні типи словесних семантичних опозицій. Під словесною опозицією розуміють пару слів, що подібні між собою тими чи іншими компонентами і водночас чимось різняться [5, с. 43] Наразі звертаємось лише до семантичних опозицій, репрезентованих парами слів, що не мають спільних морфем, а містять у структурі свого лексичного значення ідентифікаційні та диференційні семи, співвідношенням яких і визначається різновид семантичної опозиції.

Опозиція, утворювана одиницями, семна структура яких уміщує ідентичні компоненти, семема, дістала назву опозиції тотожності [5, с. 17], чи нульової опозиції [3, с. 58]. Якщо на формальному рівні репрезентантами такої опозиції постають омоніми, то на семантичному – це абсолютні синоніми та лексичні дублети, що стає зрозумілим при компонентному аналізі їх лексичного значення. Порівняймо:

Беладона/красавка – багаторічна отруйна трав'яниста рослина; красавка. (Тут і далі лексичні значення слів подаються за Великим тлумачним словником сучасної української мови.)

Як бачимо, семантичний обсяг слів-дублетів збігається, про що свідчить наявність лексем *беладона* і *красавка* в межах однієї словникової статті; у словах синонімах теж відбувається збіг лексичних значень, але лише за умови зіставлення окремих лексико-семантичних варіантів з усієї парадигми лексичних значень наведених полісемантем.

Словесна семантична опозиція тотожності виразно виявляє себе серед синонімів, уживаних у професійному мовленні, де досить часто на позначення об'єктів професійної діяльності використовують терміни власне українського походження та запозичені, більшість із яких є інтернаціоналізмами, напр.: *анемія – недокрів'я, дезінфекція – знезаражування, епідемія – пошесть, дисперсія – розсіювання, епідерміс – надикір'я.*

Суміщення лексичних значень обох компонентів такої словесної семантичної опозиції тотожності можна схематично вибудувати таким чином: АВ = АВ. Семантичні множини обох компонентів опозиції повністю накладаються один на одного, таким чином уможливаючи взаємозаміну в межах будь-якого контексту.

Варто застерегти від неправомірного розширення словесної семантичної опозиції тотожності через включення до неї пар синонімів чи синоніміїчних виразів зі спільними компонентами загального змісту, але різними відтінками значень. При порушенні умов побудови біномної опозиції і включенні до неї ідеографічних чи стилистичних синонімів відношення тотожності будуть зруйновані: смисловий обсяг компонентів опозиції не зазнаватиме повного збігу через наявність у структурі їхнього лексичного значення, окрім тотожних, ще й диференційних сем. Наразі ми матимемо справу з іншим типом словесної семантичної опозиції, а саме – з привативними відношеннями.

Мінімальні парадигми з привативними відношеннями мають місце тоді, коли одне зі слів повністю повторюється в іншому, входить у нього [5, с. 44-45], точніше, не слово як формант, а семантика однієї одиниці включена у зміст іншої в повному обсязі. Тут теж варто бути обережним і не стати на позицію тих мовознавців, хто такі відношення в межах словесної пари називає гіпонімічними. Це видається нам не зовсім коректним, оскільки словесна семантична опозиція привативного типу аж ніяк не обмежується родо-видовими відношеннями, а виразніше представлена парами стилистичних та ідеографічних синонімів. Так, наприклад, кожна пара лексем в опозиціях семантичних синонімів *страчувати – труїти, страчувати – розстрілювати, страчувати – рубати* має загальну сему *знищувати, позбавляти життя*, а другий член такої опозиції вміщує змістові нюанси, що, власне, і визначають конкретний спосіб позбавлення життя:

страчувати – караючи, позбавляти кого-небудь життя;

труїти – знищувати, морити отрутою;

розстрілювати – піддавати смертній карі, що здійснюється пострілом із вогнепальної зброї;

рубати – бити, розтинати холодною зброєю.

Відношення між членами наведених опозицій характеризуються повним включенням семантичної структури лексем *труїти, розстрілювати, рубати* до змістового обсягу слова *страчувати*.

Ідентичну ситуацію спостерігаємо в словесних семантичних опозиціях, витворюваних стилистичними синонімами, де немаркований член поглинається семантикою стилистично маркованого, але не збігається з ним повністю. Наприклад, в

опозиціях *віддати* – *втелючити*, *віддати* – *відвалити* стилістично нейтральне *віддати* означає *дати комусь що-небудь*, а кожен другий член наведених пар у структурі свого лексичного значення містить додаткові семи, що виводять семантичний обсяг стилістично маркованих слів за межі семантики лексеми *віддати*, яка позбавлена стилістичної маркованості:

втелючити – *дати комусь що-небудь (звичайно не потрібне, не бажане для когось)*;

відвалити – *розщедрившись, дати що-небудь у великій кількості*.

У межах парадигматичних відношень виокремлюють такі, як гіпонімічні, партитивні та еквонімічні [1, с. 223], що так само (окрім еквонімічних, що ґрунтуються на семантичному зв'язку між словами одного рівня узагальнення, підпорядкованими спільному гіпероніму) виявляють себе в словесних семантичних опозиціях привативності. Так, гіпонімічні відношення, ґрунтуючись на родо-видових зв'язках, визначають включення обсягу одного поняття, родового, до іншого, видового. Хоча гіперонім має ширше лексичне значення, бо називає цілі класи предметів, гіпонім поглинає його семантичний обсяг:

рослина – *організм, який живиться неорганічними речовинами повітря й ґрунту, є однією з форм існування живої матерії на Землі та разом із тваринними організмами належить до живої природи*;

ромашка – *трав'яниста рослина родини складноцвітих з дуже розгалуженими стеблами й суцвіттями-кошиками, що складаються з білих пелюстків і жовтого осередку*.

Гіпонімічні відношення в словесних опозиціях можуть мати ступінчастий характер, напр.: *рослина* – *лікарська рослина* – *ромашка*.

У межах привативних опозицій реалізуються також і партитивні відношення, що ґрунтуються на співвідношенні ціле – частина, система – елемент. Зокрема сутність таких відношень особливо виокремлюється, коли корелюють назви лікарських рослин і назви їхніх частин, що стають лікарською сировиною для виробництва фармацевтичних препаратів: *ромашка* – *квіти ромашки*, *алтея* – *листя алтеї*, *валеріана* – *корінь валеріани* тощо. Партитивом у таких опозиціях можуть поставати різні частини однієї й тієї ж рослини: *блекота* – *листя блекоти*, *блекота* – *трава блекоти*, *евкаліпт* – *листя евкаліпта*, *евкаліпт* – *пагони евкаліпта* тощо.

Схематично партитивні відношення у словесних опозиціях, де множинність елементів семантичної структури одного із членів опозиції входить до змісту іншого, не ототожнюючись із ним, виглядають так: АВ – АВС.

Парадигматичні відношення лежать в основі і такого мовного явища як антонімія, де антонімічна пара постає лексичною інтерпретацією еквіполентних словесних опозицій. Характер зв'язків між членами такої опозиції є відношенням перехрещення і має вигляд АВС – ABD, де одна частина компонентів лексичного значення слів-антонімів тотожна, а інша власне і забезпечує протилежний зміст членів бінома. Тобто, еквіполентну опозицію витворює пара лексем, що у своїй семній структурі вміщують як спільні, однакові, так і диференційні семи. Так, репрезентантами еквіполентної опозиції постають антонімічні пари, членами яких є слова-семіми, зведені до найбільш загальних сем *давати* і *брати*, наділених полярною семантикою. Якщо слова із семою *давати* служать для номінації дій, пов'язаних із передачею об'єкта, то антоніми – із семою *брати* – із його отриманням. Так, в опозиціях *давати* – *брати*, *продавати* – *купувати* антонімічні лексеми містять як ідентифікаційні компоненти, що позначають об'єкт дії, спрямованої на адресата, так і диференційні на позначення характеру дії й самого адресата, що мисляться як конверсиви:

давати – *передавати від однієї особи до іншої*;

брати – *набирати певну кількість чого-небудь*;

продавати – *віддавати який-небудь товар в обмін на гроші або на інший товар*;

купувати – *придбати за гроші*.

Еквіполентні відношення можуть бути представлені паронімами, хоча маємо при цьому зауважити, що члени паронімічної групи здатні вибудовувати лише формально-семантичну опозицію, оскільки ідентифікаційні та диференційні компоненти в таких об'єднаннях простежуються як на формальному (наявність тотожних чи близьких морфем), так і на змістовому рівні. Так, в опозиції *сусідній* – *сусідський* на формальному рівні присутня коренева морфема *сусід-*, яка забезпечує смислову близькість лексем, і диференційні суфіксальні морфеми *-н-* і *-ськ-*, що спричиняють появу диференційних семем у структурі їхнього лексичного значення. На семантичному рівні частина змістового наповнення тотожна, а інша забезпечує наявність значеннєвих відтінків:

сусідній – *розташований поруч, поблизу чого-, кого-небудь*;

сусідський – *належний сусідові; який мешкає поруч, поблизу кого-небудь*.

Необачне послуговування паронімічними опозиціями у фаховому мовленні без урахування смислових нюансів і тих відношень, у які вступають між собою пароніми, може призвести до семантичних помилок, невиправданої заміни одного слова іншим, а тому варто вкрай обережно добирати з-поміж компонентів словесної семантичної опозиції необхідні одиниці: *в'язи* – *м'язи*, *рецептний* – *рецептурний*, *сахароза* – *сахараза*, *селен* – *селін*.

Словесні семантичні опозиції з еквіполентними відношеннями представлені також парами лексем, що є ідеографічними синонімами, при компонентному аналізі яких вичленюються і тотожні, і диференційні семи. Так, у членів опозиції *добувати* – *заробляти* є ідентифікаційні семи на позначення отриманого об'єкта, і диференційні, що визначають специфіку отримання цього об'єкта:

добувати – *брати що-небудь у бою, зі зброєю в руках*;

заробляти – *здобувати що-небудь завдяки праці*.

Синонімічний ряд – структура багаточленна і відкрита, а тому в межах такого ряду можна сформувати достатньо велику кількість словесних семантичних опозицій, причому в різних варіаціях: ініціальним компонентом такої групи може бути слово-домінанта, а в опозиції до нього стоятимуть інші члени ряду; двочлен можуть утворювати будь-які одиниці ряду. Чим більше компонентів включає синонімічне угруповання, тим більше опозицій вони здатні утворити. Наприклад, з-поміж одиниць ряду *іти* – *крокувати*, *ступати*, *чимчикувати*, *шкандибати*, *прямувати*, *простувати*, *чесати*, *тютати*, *дріботити*, *дрібцювати*, *кульгати*, *дибати*, *плентатись*, *волоктись*, *шкутьильгати* можна утворити словесні семантичні опозиції з різними типами смислових відношень. Наприклад, у парах *дріботити* – *дрібцювати*, *плентатись* – *волоктись* реалізуються відношення тотожності, а в двочлені *іти* – *шкутьильгати* – привативності, оскільки стилістично нейтральне *іти* повністю входить до семантичної структури стилістично маркованого *шкутьильгати*.

У парі *чесати* і *волоктись* простежуємо відношення еквіполентності, перехрещення, оскільки в структурі їхнього лексичного значення є і тотожні, і відмінні компоненти:

чесати – *швидко рухатися, бігти щосили*;

волоктись – *іти, ходити дуже повільно (від старості, втоми і т. ін.)*.

Іноді як різновид словесних семантичних опозицій виокремлюють диз'юнкцію, або виключення, хоча погляди лінгвістів на такий тип відношень між лексичними одиницями не збігаються. Одні вважають існування такої опозиції суто теоретичним, інші припускають наявність диз'юнкції у семантичній опозиції слів-омонімів, що абсолютно позбавлені смислової близькості [3]. За умови визнання цього різновиду опозицій варто все ж акцентувати, що вона виявляє себе лише на семантичному рівні, оскільки на формальному відбувається повний збіг двох формативів при відсутності смислового зв'язку між ними:

1) *косити* – *зрізувати, стинати траву, збіжжя й т. ін. косою, косаркою тощо*;

2) *косити* – *дивитися збоку, скося; скошувати очі*;

3) *косити* – *жарг., удавати хворого чи неосудного, переважно з метою уникнути призову до армії чи відповідальності за скоєний злочин*.

Умовно диз'юнкцію як різновид словесних семантичних опозицій можна позначити через АВ – CD, де на семантичному рівні будь-які збіги відсутні.

Підсумовуючи, зауважимо, що повнозначні лексеми здатні виявляти себе у всіх типах словесних опозицій – семантичних, формальних, формально-семантичних, а в межах семантичних опозицій як мінімальних парадигматичних угруповань загального лексикону мови репрезентативними є тотожні, привативні та еквіполентні.

Література:

1. Бондар О. І. Сучасна українська мова / О. І. Бондар, Ю. О. Карпенко, М. Л. Микитин-Дружинець. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 368 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2004. – 1440 с.
3. Караулов Ю. Н. Структура лексико-семантического поля // Филологические науки. – 1972. – № 1. – С. 57–68.
4. Кардашук О. Парадигматичні відношення у структурі багатозначного слова // Лінгвістичні студії: зб. наук. праць. Вип. 11. Ч. I. – Донецьк: ДонНУ, 2003. – С. 294–297.
5. Кузнецова Э. В. Лексикология русского языка / Э. В. Кузнецова. – М.: Просвещение, 1989. – 216 с.

УДК 811.112.2 : 81'276.3 : 81'373

О. В. Поздняков,

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ

МОДЕЛЬ КОРЕНЕВИХ СЛІВ ЯК СПОСІБ УТВОРЕННЯ НІМЕЦЬКИХ МОЛОДІЖНИХ СЛЕНГІЗМІВ

Стаття присвячена дослідженню номінативних процесів у лексиці німецького молодіжного сленгу. Автор аналізує утворення кореневих слів як одну із словотвірних моделей, притаманних даній мовній підсистемі. Наголошено на необхідності розрізняти поміж сленгізмів лексичні одиниці, що є результатом молодіжної креативності, та кореневі слова, мотивовані складовими літературної німецької мови. Визначено семантику корневих слів у німецькому молодіжному слензі для трьох частин мови: іменника, дієслова та прикметника. З'ясовано позамовні чинники застосування та незначної продуктивності досліджуваної словотвірної моделі.

Ключові слова: молодіжний сленг, літературна німецька мова, словотвір, кореневі слова, мотивованість, позамовні чинники.

ROOT WORDS MODEL AS A MEANS OF FORMING GERMAN YOUTH SLANGISMS

The article is devoted to the study of nominative processes in the German youth slang vocabulary. The author analyses the forming root words as one of the word-building patterns typical of this linguistic subsystem. We consider as root words those slangisms, which are formed as a result of young people's creativity and not motivated by components of standard German. These linguistic units must be distinguished from words that are not decomposed into morphemes, but have a clearly marked motivation. The studied slangisms can form word families. They are also parts of lexical derivatives created mainly through suffixation. Semantics of root words in the German youth slang for three parts of speech (noun, verb and adjective) has been defined. Extralinguistic factors for applying the studied word-building model have been found out. These factors include compensation of the lack of linguistic confidence, the wish to achieve a desired status among peers, protest against existing rules. The percentage of root words among total lexicographically recorded slangisms is low because of the correlation of the studied lexical subsystem to standard German. Young people's expression and creativity are realized not through creating new root morphemes, but through semantic derivation. The influence of the mass-media also promotes using ready language units in word-building processes.

Key words: youth slang, standard German, word-building, root words, motivation, extralinguistic factors.

МОДЕЛЬ КОРНЕВЫХ СЛОВ КАК СПОСОБ ОБРАЗОВАНИЯ НЕМЕЦКИХ МОЛОДЕЖНЫХ СЛЕНГИЗМОВ

Статья посвящена исследованию номинативных процессов в лексике немецкого молодежного сленга. Автор анализирует образования корневых слов как одну из словообразовательных моделей, присущих данной языковой подсистеме. Отмечено необходимость различать среди сленгизмов лексические единицы, которые являются результатом молодёжной креативности, и корневые слова, мотивированные компонентами литературного немецкого языка. Определено семантику корневых слов в немецком молодёжном сленге для трех частей речи: существительного, глагола и прилагательного. Установлено внеязыковые факторы использования и незначительной продуктивности исследуемой словообразовательной модели.

Ключевые слова: молодёжный сленг, литературный немецкий язык, словообразование, корневые слова, мотивированность, внеязыковые факторы.

Молодіжний сленг репрезентує одну з підсистем словникового складу сучасної німецької мови. Яскраво виражена експресивна забарвленість і, як наслідок, прагматична дівість одиниць цього лексичного прошарку детермінують їх активне використання в засобах масової інформації, насамперед на телебаченні, інтернет-ресурсах, у публіцистичних виданнях з широкою цільовою аудиторією. Таким чином, молодіжні сленгізми набувають статусу важливого джерела поповнення вокабуляру розмовного та літературного варіантів німецької мови, відбувається процес їх фіксації в спеціалізованих і стандартизованих лексикографічних джерелах. Зазначені тенденції визначають **актуальність** дослідження словотвору молодіжного сленгу загалом та його певних моделей зокрема.